

დალი მესაბლიშვილი,
საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს
სახელმწიფო უნივერსიტეტის
თეატრალური ხელოვნების დოქტორი

რეზიუმე

ნაშრომის არსს წარმოადგენს მეთოდი, რომელიც ეფუძნება და აერთიანებს სათეატრო ხელოვნების, ფსიქოლოგიისა და ფილოსოფიის ზოგიერთ ასპექტს. ამასთანავე, მათ კვეთაზე განიხილავს მოტივაციის თვისებრიობას. აღნიშნული კვლევა საინტერესო მაგალითების სახით წარმოგვიდგენს, თუ როგორ უნდა გამოვიყენოთ თეატრალური ეტიუდის სპეციფიკა, რათა შევირდს როლური თამაშის გავლენით გავაზრებინოთ მოტივაციის სოციალური მნიშვნელობა, ამ გზით კი ხელი შევუწყოთ მასში ნებისყოფის უნარის გაძლიერებას, პასუხისმგებლობის გრძნობის აღზრდას, დისციპლინის გამომუშავებას. ნაშრომი ასევე ასახავს ამ მეთოდის კვალდაკვალ შემუშავებულ იმ მიდგომათა სისტემას, რაც შემოქმედებით პროცესში შესაძლებელს ხდის, როლური თამაში მოზარდისათვის ვაქციოთ თვალსაჩინო მაგალითად იმისა, თუ როგორ შეიძლება მოტივაციამ, როგორც ინტერესთა გენერატორმა, პიროვნება გაიყვანოს სოციალურ შედეგებზე.

წინამდებარე კვლევის მაჩვენებლებით მტკიცდება, რომ პერსონაჟის ქცევის მამოტივირებელი საზრისის დადგენა, მოზარდის სოციალური პრაქტიკისა და მასში გამოცდილების დაგროვების კუთხით, სტრატეგიულ მნიშვნელობას იძენს. შესაბამისად, აქ წარმოდგენილი მასალა ეფუძნება სამყაროს პოზიტიურად აღქმის, სრულყოფილებისაკენ უწყვეტად სწრაფვისა და საზოგადოებისათვის კეთილდღეობის შექმნის იმ პრინციპებს, რაც შესაძლებელს ხდის სააღმზრდელო პროცესში მოზარდის მსოფლმხედველობა ღირებულებებისადმი სწრაფვისა და პატივისცემის ჩვევით გავაჯეროთ, რათა მისი მოტივაცია მუდმივად ჰუმანისტური იყოს.

სატემატრო ხელოვნება VS მოტივაცია

საკვანძო სიტყვები: როლური თამაში, მოტივაცია, დისციპლინა, სოციალური გამოცდილება, ღირებულებათა სისტემა

მოზარდებთან, თეატრალურ ეტიუდებზე მუშაობისას, შემოქმედებითი პროცესის კიდევ უფრო მეტად დახვეწის მიზნით, საჭიროა ჩამოვყალიბოთ მიდგომათა იმგვარი სისტემა, რომელიც შექმნის შესაძლებლობას, როლური თამაშის გავლენით მოზარდს ხელი შეეუწყოთ მოვახდინოთ მოტივაციის როლისა და მნიშვნელობის საფუძვლიანად გააზრებაში. ამ გზით ხდება ნებისყოფის უნარის გაძლიერება, დისციპლინის გამომუშავება – მოტივაციაა იმ ინტერესთა გენერატორი, რამაც უნდა გაგვიყვანოს სოციალურ შედეგებზე. ასევე, როლური თამაშის ფენომენი, მისი პრინციპები და თვისებრიობა უნდა გამოვიყენოთ შესაძლებლობად, რომლის მეშვეობითაც სააღმზრდელო პროცესში მოზარდის მსოფლმხედველობა ღირებულებებისადმი სწრაფვისა და პატივისცემის ჩვევით უნდა გავაჯეროთ, რათა მისი მოტივაცია მუდმივად ჰუმანისტური იყოს. გამომდინარე აქედან, მისი სოციალური განვითარება მნიშვნელოვანია წარმართოთ შემეცნებით, ესთეტიკურ, მორალურ ღირებულებათა კვებაზე. ამგვარად, შესაძლებელს გავხდით მოზარდში აღმოვაგენოთ სრულყოფილებისაკენ უწყვეტად სწრაფვის სურვილიც და მოტივაციაც. ეს კი, შედეგად, მასში სამყაროს პოზიტიურ ჭრილში აღქმისა და საზოგადოებისათვის კეთილდღეობის შექმნის მოტივატორად და წინაპირობად ტრანსფორმირდება, რაც თანამედროვე ეპოქაში კიდევ უფრო აქტუალური და საყურადღებო ხდება და რაც სააღმზრდელო პროცესის უმთავრეს დანიშნულებას უნდა წარმოადგენდეს.

ამ საკითხთან მიმართებით, საგანგებო მნიშვნელობას იძენს დიმიტრი უზნაძის თეორიის პედაგოგიკური ასპექტები, რომლებიც აღზრდის პროცესს წარმოაჩენს როგორც სწრაფვას იდეალურისკენ და ხაზს უსვამს, რომ სწორედ გამუდმებით სრულყოფისაკენ მსწრაფი ადამიანი ცდილობს სამყაროზე ზრუნვას, მის პოზიტიურ გარდასახვასა და საზოგადოებისათვის მაქსიმალური კეთილდღეობის შექმნას. იგივე აქცენტებს სვამს ამერიკელი ფსიქოლოგი კარლ როჯერსი თავისივე შემუშავებულ ჰუმანისტურ თეორიაში, რომლის თანახმადაც ადამიანი როდესაც საკუთარ თავს დადები-

თად აღიქვამს, მის მიერ სამყაროს აღქმაც პოზიტიურია და საქციელსაც დადებითს ავლენს, უარყოფითი წარმოდგენის შემთხვევაში კი უკმაყოფილების განცდით არის მოცული და თავსაც უბედურად გრძნობს.

თუ თვისებრივად გავანალიზებთ მოტივაციას და ვაღიარებთ აქ წარმოდგენილ თეორიებში მისი როლისა და მნიშვნელობის, როგორც საზოგადოდ ღირებულ ფაქტორს, ყველასათვის ცხადი გახდება, რომ სრულყოფილებისაკენ გამუდმებით სწრაფვის უნარი მოტივაციის მართვის უდიდეს პოტენციალსა და ფსიქოემოციურ მდგრადობაზე მეტყველებს, ხოლო დაბალი თვითშეფასებისა და სუსტი ნებისყოფის ადამიანი საკუთარ თავში მოტივაციის მართვისა და დაგენერირების დეფიციტს განიცდის.

იმისათვის, რომ შევირდმა შეიმეცნოს მოტივაციის საკითხი მაქსიმალურად სწორად, ეფექტურად აღიქვას, ობიექტურად/კრიტიკულად გაიაზროს, შეაფასოს, მისდამი ჯანსაღი დამოკიდებულები ჩამოაყალიბოს თეატრალური თამაშისას განცდილი მასში უნდა ტრანსფორმირდეს სოციალურ გამოცდილებად. შესაბამისად, როლური თამაში უნდა ექცეს თვალსაჩინო მაგალითად იმისა, თუ როგორ შეიძლება მოტივაცია ადამიანმა თავისი ძლიერი ნებისყოფითა და დისციპლინირებულობით, სრულყოფილებისაკენ მუდმივად სწრაფვისა და წარმატების ალგორითმად აქციოს. ამისათვის მნიშვნელოვანია პედაგოგ-რეჟისორმა ეტიუდის ფაბულის აგებისას და მისი მხატვრული დამუშავებისას, მოვლენებს შორის მიზეზ-შედეგობრივ კავშირთა, ორიგინალურად ფორმირებითა და მიზნობრივი ანალიზით, შევირდისათვის ნათლად წარმოაჩინოს და გასაგები გახადოს მოტივაციის სოციალური როლი და მნიშვნელობა. ყურადღება უნდა გაამახვილოს ღირებულებათა სისტემაზე და ეტიუდში ჩართოს იმ სახის მოცემული ვითარებები, რაც ხელს შეუწყობს სოციალურად მაღალი მოთხოვნილებების, მაღალი ინტერესების აღმოცენებას, მორალური ქცევის ჩამოყალიბებას, რადგან „რაც მეტ როლს თამაშობენ ისინი პიროვნებაში, მით უფრო მტკიცე საფუძველი აქვს პიროვნების ნებისყოფას, მით უფრო ძლიერია მისი ქცევის მოტივები და მით უფრო მტკიცეა გადაწყვეტილება, რომელსაც ამ მოტივების საფუძველზე გამოიტანს ადამიანი“.¹

¹ ნათაძე, ფსიქოლოგიის, 1962, გვ. 273.

მეტად საყურადღებო სენტენციებს გვთავაზობს თანამედროვე ფილოსოფია, რომელიც ცნება მოტივს ფრიად მნიშვნელოვანი ასპექტებით წარმოაჩენს, რაც ეტიუდზე მუშაობისას, აღმზრდელობით-შემეცნებითი კუთხით ღირებულ დატვირთვას იძენს: „ერთი და იგივე ქცევა სულ სხვადასხვა მოტივით შეიძლება იყოს აღძრული ... სწორედ მოტივის ცოდნის შემდეგ ხდება გასაგები – ზნეობრივია თუ უზნეოა ჩადენილი საქციელი“.²

„ქცევები არსებობენ არა მარტო ზნეობრივი ან უზნეონი, არამედ ზნეობრივად ნეიტრალურიც“.³

ამრიგად, შემოქმედებით პროცესში პედაგოგ-რეჟისორმა მნიშვნელოვანია შექმნას დისკურსი, რომელშიც უნდა ასახოს:

- ✓ აქ წარმოდგენილი სენტენციების ანალიზი, რაც შევირდს დაეხმარება ცნება მოტივის ირგვლივ ობიექტური და სოციალიზაციისათვის მნიშვნელოვანი ცოდნის კონსტრუირებაში, ასევე, მის ფილოსოფიურ გააზრებაში;
- ✓ ეტიუდში მოქმედი მხატვრული სახეებისა და სოციალური როლების იდენტიფიკაცია; მათ შორის შედარებითი ანალიზი. პროცესი ჯგუფური რეფლექსიის ფორმით უნდა წარიმართოს;
- ✓ ასევე, ჯგუფური რეფლექსიის ფორმით უნდა გაიმართოს მსჯელობა ისეთი სოციალური ცნებების შესახებ, როგორებიცაა ნებისყოფა, პასუხისმგებლობის/მოვალეობის გრძნობა, დისციპლინა, რაც მოწაფეებმა მოტივაციასა და წარმატებასთან ურთიერთიმართებაში უნდა განიხილონ და ერთმანეთთან კორელაციაში შეიყვანონ;
- ✓ უნდა დაადგინონ ეტიუდში მოქმედი პირების მოტივაციები; უნდა შეაფასონ, რამდენად ღირებული და ზნეობრივია ყოველი მიზანი; მოტივების მიხედვით უნდა შეაფასონ მათი ჩადენილი საქციელი და მოქმედი პირები დაახასიათონ მათი ქცევების შესაბამისად;
- ✓ უნდა შექმნან მოცემული ვითარება, ერთ რომელიმე პერსონაჟს (ან პერსონაჟებს), უნდა დაუსახონ მიზანი და აანთონ მოტივაციით; გააანალიზონ და გაითამაშონ, შექმნილ ვითარებაში თუ როგორ განახორციელებს სცენურ ამოცანებს აღნიშნული პერსონაჟი (ან პერსონაჟები), თუ: ა) თვისებრივ დილემად ნე-

² ბალანჩივაძე, ასათიანი, პედაგოგიკის, 1997, გვ. 260.

³ იქვე, გვ. 262.

ბისყოფისა და დისციპლინის დეფიციტს შეუქმნიან; ბ) ძლიერ მხარეებად ნებისყოფას, პასუხისმგებლობასა და დისციპლინას განუსაზღვრავენ.

ჯგუფმა უნდა განიხილოს პერსონაჟის მიღწევები და შედეგები; მათი განმაპირობებელი მიზეზები; მოახდინოს ყოველივეს ანალიტიკური/კრიტიკული გააზრება; გამომდინარე აქედან, ჩამოაყალიბოს ადამიანური კაპიტალის განვითარების საკუთარი ხედვა/სტრატეგია;

- ✓ სწორედ მოქმედი პირების მოტივაციათა დაპირისპირების საფუძველზე უნდა შეიქმნას საინტერესო მოვლენებით, კონფლიქტებით, მორალური დილემებით გაჯერებული მოცემული ვითარებები. ამიტომ, ყოველი პერსონაჟისათვის პერსონალური მოტივებიდან გამომდინარე უნდა განისაზღვროს ქმედითი ამოცანები და ინდივიდუალურად აიგოს გამჭოლი მოქმედების ხაზი. შედეგად მივიღებთ ერთმანეთისაგან განსხვავებულ, ურთიერთგამომრიცხავი მოტივების საფუძველზე შექმნილ მწვავე კონფლიქტებით გაჯერებულ ბრძოლის ველს.

ამ საჭადრაკო დაფაზე, როგორც მას მიხეილ თუმანიშვილი უწოდებდა, მოვლენები ისე უნდა ვცვალოთ, რომ მოზარდისათვის სულ უფრო თვალსაჩინო, მისაღები და სამაგალითო ხდებოდეს, ძლიერ ნებისყოფას, დისციპლინიერებულობასა და პასუხისმგებლობის გრძნობას, პიროვნება როგორ მიჰყავს დასახული მიზნის განხორციელებამდე.

როლური თამაშისას, პერსონაჟში აღმოჩენილი დადებითი თუ უარყოფითი თვისებები/მხარეები, მოზარდს საკუთარი თავის მიმართ კრიტიკულად განაწყობს და უჩენს სრულყოფილებისაკენ უწყვეტად სწრაფვის სურვილსა და მოტივაციას, რაც მასში ფსიქოემოციური მდგრადობისა და თვითშეფასების ამაღლებისათვის საჭირო უნარების გამომუშავების საფუძველად ტრანსფორმირდება.

საყურადღებოა, რომ „მკვლევრებმა დადებითი და ძლიერი კორელაცია დაადგინეს მოტივაციასა და მიღწევას შორის“.⁴

შემოქმედებითი პროცესის სტრატეგიულობისას, პედაგოგ-რეჟისორმა ასევე მნიშვნელოვანია ყურადღება გაამახვილოს, ერთი მხრივ, სათეატრო ხელოვნებაში, ხოლო, მეორე მხრივ, ფსი-

⁴ წერეთელი, განათლების, გვ. 18.

ქოლოგიურ მეცნიერებაში დადგენილი ნებისმიერი მოქმედების პრინციპებზე, რადგან ეტიუდში მოქმედებათა რიგის აგებისას, მათი კორელატი შესაძლებლობას იძლევა შეგირდისათვის მოტივაციის არსობრივი მნიშვნელობა უფრო არგუმენტირებული და ნათლად აღსაქმელი გახადოს. კერძოდ, ფსიქოლოგიურ მეცნიერებაში დადგენილ კანონზომიერებათა მიხედვით, „[...] ნებისმიერი მოქმედება სამ პერიოდს შეიცავს. პირველ პერიოდს შესაძლო მოქმედებათა გაცნობიერება და მათი შეფასება შეადგენს... მეორე პერიოდს გადაწყვეტილების გამოტანა... მესამე პერიოდს გადაწყვეტილების განხორციელებაში მუდღავდება“.⁵

ამასთანავე, საყურადღებოა, რომ ნებისმიერი მოქმედების ფსიქოლოგიურ საფუძველს მოტივი/მოტივაცია წარმოადგენს, რომლის პარალელურად მკაფიოდ იკვეთება და პრინციპული მნიშვნელობა ენიჭება ძლიერ ნებისყოფას, დისციპლინასა და განვითარებული პასუხისმგებლობის გრძნობას. შესაბამისად, მათი ფაქტორი დასახული მიზნის მიღწევაში, მოტივაციის როლთან შეფარდებით, უმთავრესად განიხილება.

აღსანიშნავია, რომ სათეატრო ხელოვნებაში ნებისყოფა, დისციპლინა, პასუხისმგებლობის გრძნობა ის უნარებია, რაც კომპლექსურად პროფესიული ეთიკის პრინციპულ ნორმადაა აღიარებული; ხოლო ნებისმიერი მოქმედება, როგორც ცნობილია, აქაც სამ ეტაპად იყოფა: სურვილი – რა მინდა? მოქმედება – რას ვაკეთებ? ხერხი – როგორ ვაკეთებ?

ეტიუდზე მუშაობისას, ზემოთ აღნიშნულ კორელაციაში, ნებისმიერი მოქმედება შემდეგნაირად სისტემატიზდება:

მეგობარმა მითხრა, რომ X მაღაზიაში შემეძლო შემეძინა რობო-ჯაგრისი, რომელიც ქვაბებს ავტომატურ რეჟიმში თვითონ და-მიხეხავდა.

1. ერთობ მოვიხიბლე იმ ფაქტით, რომ ჯაგრისი ქვაბებს თვითონ დამიხეხავდა. გამომდინარე აქედან, ჩემთვის გამოიკვეთა მიზანი – მივხვდი, რა მსურს, რა მინდა! შესაბამისად, გამიჩნდა რობო-ჯაგრისის შეძენის მოტივაცია;
2. დავიწყე აქტიურად ფიქრი, ქმედება, თუ რა უნდა გამეკეთებინა, როგორ უნდა მოვქცეულიყავი. შევუდექი გეგმის შემუშავებას.

⁵ ნათაძე, ფსიქოლოგიის, 1962, გვ. 268-269.

მივიღე გადაწყვეტილება - გამომევილინა ძლიერი ნებისყოფა, მემოქმედა დისციპლინირებულად; პასუხისმგებლობით მოვკიდებოდი მიღებულ გადაწყვეტილებას, გადამელახა ყველა ბარიერი და დამძლია ყოველგვარი სირთულე, რაც შესაძლო იყო დასახული მიზნის მიღწევისათვის ბრძოლისას/მოქმედებისას შემქმნოდა;

3. მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე ჩემში წარმოიქმნა X მაღაზიაში წასვლისა და რობო-ჯაგრისის შეძენის განწყობა;
4. მე ვიცოდი რისთვის ვდგამდი ამ ნაბიჯს, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში რისთვის უნდა განმეხორციელებინა მიზანდასახული მოქმედება, რადგან მოტივს, რომელიც მამოძრავებდა, თავისი გარკვეული მიზეზები ედო საფუძვლად.

მნიშვნელოვანი შენიშვნა: შეგირდებმა, ეტიუდში ერთი და იმავე მიზნით გამოწვეული ქცევა, სხვადასხვა მოტივით უნდა განახორციელონ. ამისათვის, მნიშვნელოვანია, ძირითადი ქარგის მიხედვით შექმნან ეტიუდის რამდენიმე ვარიაცია. ყოველი ვარიანტი ერთმანეთისაგან განსხვავებული ღირებულებითი ორიენტაციების ამსახველი უნდა იყოს;

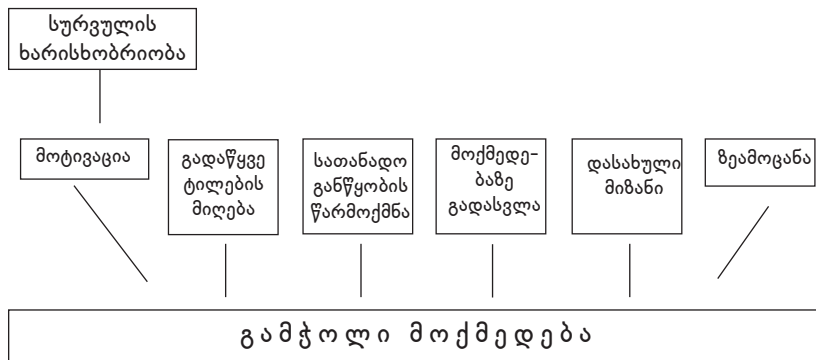
5. ხერხი: როგორ, რა ხერხებით, რა სტრატეგიითა და ტაქტიკით ვმოქმედებ; როგორ ვმანევრირებ; რამდენად ოსტატურად ვლახავ დაბრკოლებებს; რა უნარებს ვავლენ; ვის ვუპირისპირდები ან ვინ მიპირისპირდება და რატომ? და ასე შემდეგ.

პერსონაჟის ქცევის მამოტივირებელი საზრისის დადგენა შესაძლებელს ხდის მხატვრული სახე უფრო ნათლად, მკაფიოდ და ზუსტად განვსაზღვროთ, რადგან „მხოლოდ მოტივის გათვალისწინების შემდეგ შევძლებთ სწორად შევაფასოთ ამა თუ იმ ადამიანის ქცევა და არა იმ შედეგით, რომელიც ახლავს ამ ქცევას“.⁶ შესაბამისად, მოტივების დადგენით შევძლებთ ბევრად უფრო მეტი მიგნებითა და საინტერესო შტრიხით გავამდიდროთ მხატვრული სახე, რაც მოზარდის სოციალური პრაქტიკისა და გამოცდილების დაგროვებისათვის მეტად საყურადღებოა.

მნიშვნელოვანი შენიშვნა: ვინაიდან, ადამიანის მიერ განზრახული ნებისმიერი მოქმედების შესასრულებლად ნიადაგს ქმნის მოტივი, როგორც ფსიქოლოგიური საფუძველი, შესაბამისად, მოტივაცია - როგორც პერსონაჟის ქცევის მამოტივირებელი საზრისი, გვევლინება გამჭოლი მოქმედების მამოძრავებელ ძალად, ფსი-

⁶ ბალანჩივაძე, ასათიანი, პედაგოგიკის, 1997, გვ. 262.

ქოლოგიურ საფუძვლად. „მოტივაცია არის ძალა, რომელიც აძლიერებს, ამყარებს და მართავს ქცევას მიზნისკენ“.⁷



მნიშვნელოვანი შენიშვნა: „მოტივაციაში ჩართულია ბიოლოგიური, ემოციური, სოციალური და კოგნიტური ძალები, რომლებიც ააქტიურებენ ქცევას“.⁸ ინაიდან მოტივაციის რესურსად განიხილება როგორც ბიოლოგიური, ასევე ემოციური, სოციალური და კოგნიტურ ძალთა კორელაცია, რისი საშუალებითაც მოტივაცია ქმედითია და ამა თუ იმ სახის ქცევად გვევლინება. შესაბამისად, სათეატრო ხელოვნება, რომელიც იქმნება ადამიანის ფსიქოფიზიკური რესურსით – ბიოლოგიურ, ასევე ემოციურ, სოციალურ და კოგნიტურ ძალთა ერთობლიობით. ეს კონგლომერატი ქმნის და ბადებს ამა თუ იმ ფორმით/ქცევით გამოხატულ მოქმედებას, რასაც სათეატრო ხელოვნების გვირგვინი ეწოდება. ეფექტურად გამოიყენება სამოტივაციო რესურსების ორგანიზების საშუალებად, რაშიც ნებისყოფის, დისციპლინისა და პასუხისმგებლობის განვითარებული გრძნობა გადამწყვეტ როლს თამაშობს.

⁷ წერეთელი, განათლების, გვ. 18.

⁸ ჩხაიძე, რა არის, 2020.

საკონტროლო აქტივობა

მოცემულობა: როგორც ენას არა აქვს ძვალი, ისე ფიქრს არ გააჩნია ზნეობა. ამიტომ, მუდმივ გუშაგად მორალურად გამოწრთობილი გონება უნდა დავუყენოთ.

- ✓ შევირდებმა უნდა მოახდინონ მოცემული სენტენციის რეფლექსია;
- ✓ უნდა შექმნან მოტივთა განსხვავებული ვერსიები;
- ✓ ყოველ ვერსიაზე შეთხზან ამბავი;
- ✓ ცალკეული მათგანი გაითამაშონ ეტიუდებად.

გამოყენებული ლიტერატურა:

- ნათაძე რ., ფსიქოლოგიის მოკლე კურსი, თბ., 1962.
- ბალანჩივაძე რ., ასათიანი ვ., პედაგოგიკის ფსიქოლოგიური საფუძვლები, თბ., 1997.
- წერეთელი მ., განათლების ფსიქოლოგია, ნაწილი II, 2016. <https://tinyurl.com/ykaxu8ue> 15/05/2025.
- ჩხაიძე ნ., რა არის მოტივაცია, 2020. <https://tinyurl.com/4rz5pe84> 15/05/2025.

THEATROLOGY

Dali Mesablishvili,

Shota Rustaveli Theatre and Film Georgia State University

Ph.D in Theater Studies

Abstract

The subject matter of this paper is a method building on and incorporating some of the aspects of the art of theater, psychology, and philosophy. At the same time, the inherent qualities of motivation are expounded at junctures where the fields above meet. This study employs exciting examples to demonstrate how one should use the specifics of theatrical sketches in order to help students take in and appreciate the social significance of motivation through exposure to roleplaying, in this way bolstering willpower, nurturing the sense of responsibility, and developing discipline among them. The paper also incorporates a system of approaches building on the method above and allowing for turning roleplaying in the creative process into a vivid example showing students how motivation, as a generator of interests, can lead a person to achieve social outcomes. The indicators brought forth in this study prove that identifying the motivating idea behind character behavior is of strategic importance in terms of accumulating social practice and relevant experience in adolescents. Consequently, the materials presented here are grounded in the principles of positive perceptions about the world, continuously striving for perfection, and creating social goods. And all this makes it possible to suffuse the worldviews of adolescents in the process of bringing them up with striving for proper values and habits of respect, so that their motivation may always be humanistic.

THE ART OF THEATER VS MOTIVATION

Keywords: *roleplaying, motivation, discipline, social experience, system of values*

To further polish the creative process when working with adolescents on sketches, it is necessary to shape a system of approaches allowing for using roleplaying, and its impact, to help young people thoroughly comprehend the role and importance of motivation, in this way bolstering their willpower, nourishing a sense of responsibility/duty, and developing discipline skills – because motivation is the very generator of interests designed to bring about social outcomes. In addition, the phenomenon of roleplaying, its principles and qualities, must be used as an opportunity to suffuse the worldviews of adolescents with aspirations and respect for values, so that their motivation may constantly remain humanistic. Consequently, it is crucial to channel their social development to where cognitive, aesthetic, and moral values meet. In this way, we will make it possible to plant both the desire and motivation for continuous perfection among adolescents. And this, as a result, will transform into their motivator and precondition for positively perceiving the world and benefiting society, a factor growing increasingly relevant and noteworthy in our modern era, also ideally representing the main purpose of the educational process.

Especially important about this issue are the pedagogical aspects of Dimitri Uznadze's theory that bring the process of upbringing as commitment to the ideal, also underlining that caring for the world, striving for its positive transformation, and creating maximal prosperity for society, is characteristic of those who constantly strive for perfection. Similar points are underscored by American psychologist Carl Rogers in his humanistic theory, expounding that, when people have positive perceptions of themselves, their perceptions of the world are similarly positive, and so is their behavior, while negative perceptions trigger negative emotions/experiences, making them feel unhappy.

Qualitatively assessing motivation, and recognizing its role and importance as societally valuable factors in the theories presented here, makes it clear to all that the ability of constantly striving for perfection speaks to major potential for managing motivation, also to psycho-emotional stability, while those with low self-esteem and poor willpower cannot manage and generate motivation within.

In order to make sure that students cognitively perceive the topic of motivation in a maximally proper, effective manner, also processing and evaluating it objectively/critically, and developing a healthy attitude toward it, what is experienced by them during theatrical play must be transformed into a social experience. Consequently, roleplaying in them must transform into a vivid example of how people, through strong willpower and proper discipline, can turn motivation into an algorithm of constant striving for perfection and success. To this end, it is necessary for the pedagogue/director building and artistically processing the given sketch's plot to forge cause-and-effect connects originally, and carry out targeted analyses, to clarify the social role and importance of motivation and make it understandable for students, in which process attention must be drawn to the system of values, also including in the sketch elements designed to promote the development of high social demands and interests and shaping of moral behavior, because "the greater roles they play in persons, the greater the foundation for their willpower, the greater their behavioral motives, and the stronger the decisions made by people based on these motives".¹

Quite interesting adages are offered by contemporary philosophy representing the term motive from noteworthy aspects, something that grows quite valuable in educational and cognitive terms when working on sketches: "Totally different motives may trigger the same act.... And it is after coming to know the motive that it becomes clear if the act is moral or immoral".² Also, "behaviors are not only moral or immoral, they can also be morally neutral".³

Thus, in the creative process, it is important for the pedagogue/director to create a discourse to reflect the following:

¹ ნათაძე, ფსიქოლოგიის, 1962, გვ. 273.

² ბალანჩივაძე, ასათიანი, პედაგოგიკის, 1997, გვ. 260.

³ Ibid. გვ. 262.

- ✓ Analysis of the adages presented here, to help students construct an objective knowledge important for socialization and building around the notion of motive, also assisting them in their philosophical understanding.
- ✓ The identification of the sketch's artistic images and social roles, including comparative analysis. And the process must take the form of group reflection.
- ✓ In the same vein, group reflection must be the form of discussions on such social notions as willpower, the sense of responsibility/duty, and discipline, something that students must review in interrelation with and correlate them to motivation and success.
- ✓ Students must identify the motivations of personages in sketches, also assessing the value and morality of their every objective, evaluate their actions judging by motives, and characterize them by their actions.
- ✓ Students must create situations, setting goals for one or more characters, and inspiring, motivating them. Analyze and play out how the character(s) reach their onstage objectives in the given situation, if A) lack of willpower and discipline is set before them as a qualitative dilemma, and B) willpower, responsibility, and discipline are set as their strong points.

The group must discuss the achievements and outcomes of the characters, their underlining reasons, also analytically/critically assess it all, and consequently develop their own visions/strategies for human capital development.

- ✓ It is based on the juxtaposition of the motivations of characters that given situations should be set up, suffused with exciting events, conflicts, and moral dilemmas. Thus, active tasks must be defined for each character based on personal motives, and pervasive lines of action must be built individually. As a result, we will have a battlefield full of fierce conflicts stemming from totally different and contradicting motives.

On this chessboard, as Mikheil Tumanishvili loved to refer to it, we must alternate events in a way to make it increasingly clearer, more

acceptable, and exemplary for adolescents how strong willpower, discipline, and responsibility lead a person to set goals.

In roleplaying, positive or negative characteristics/sides discovered in personages motivate adolescents to be critical toward themselves and nourish their desire and motivation to continuously strive for perfection, with all this transforming into a foundation for developing skills necessary for psycho-emotional stability and higher self-esteem.

Notably, “researchers have pinpointed a strong positive correlation between motivation and achievements”.⁴

When strategizing creative processes, it is equally important for the pedagogue/director to pay attention to the principles of any action defined for both the art of theater and the science of psychology, because their correlation in building sketches allows for helping students perceive the essential significance of motivation through further substantiating it with arguments and clarifying it. In particular, based on the rules established in the science of psychology, “... any action consists of three periods. The first period involves understanding and evaluating possible actions.... The second period stands for making a decision.... And the third period reveals itself in following through on the decision”.⁵ It is equally noteworthy that the psychological foundation of any action is motive/motivation, with strong willpower, discipline, and a well-developed sense of responsibility clearly coming to the fore and acquiring principal importance all the while. Accordingly, their factor in reaching desired goals, correlatively to the role of motivation, is considered supreme.

Interestingly, willpower, discipline, and responsibility are skills recognized complexly in the art of theater as the principal norms of professional ethics. And it is known for a fact that any act consists of three stages: desire, or what I want, action, or what I am doing, and means, how I do it.

When working on a sketch, any action in the correlation above is systematized in the following manner:

A friend tells me that I can buy a robotic brush in store Z that will clean my pots automatically.

⁴ შერეოელი, განათლების, გვ. 18.

⁵ ნათაძე, ფსიქოლოგიის, 1962, გვ. 268-269.

1. Firstly, I am excited because this brush will clean my pots on its own. Because I now realize what my goal is, what I want, there is a motivation to buy a robotic brush.
2. I start thinking actively, considering my action, i.e., what I need to do. So I set out to develop a plan. I decide to exercise strong willpower and act responsibly, treating my decision with the utmost responsibility, and overcoming every barrier and difficulty that may stand in the way of achieving my goal.
3. Based on the decision I just made, an intention shapes in me to go to store X and buy a robotic brush.
4. I know why I am taking this step, in this particular case, why I have to take a conscious measure, because the motive compelling me has particular reasons behind it.

Important explanation: Students should have different motives to carry out acts with the same goal in sketches. To this end, they need to create several variations of the given sketch based on a basic pattern. Each variation should reflect different value-based orientations.

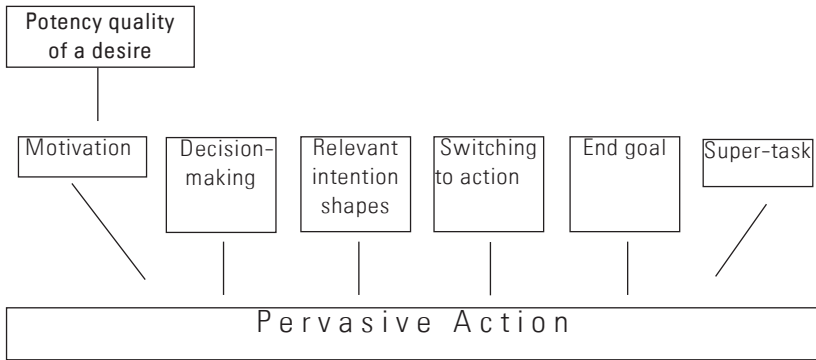
5. Means: how, using what methods, employing what strategies or tactics I act, how I maneuver, how skillfully I overcome obstacles, what skills I exhibit, what or who stands in my way, and why, etc.

Identifying the underlining motivation behind the behavior of the given character enables us to define an artistic image clearer, more precisely, because “it is only after identifying the motive that we can properly assess the behavior of one person or another, as opposed to judging by the outcome of this behavior”.⁶ Consequently, identifying motives enables us to enrich the given artistic image with far more findings and exciting features, something extremely important for accumulating social practice and experience among adolescents.

Important explanation: Because motives as psychological foundations create grounds for human beings to carry out any action, motivations as the idea inspiring the behavior of characters come across as the driving force and mental basis behind pervasive action.

⁶ ბალანჩივაძე, ასათიანი, პედაგოგიკის, 1997, გვ. 262.

“Motivation is the force bolstering, cementing, and directing behavior toward the goal”.⁷



Important explanation: “Motivation incorporates biological, emotional, social, and cognitive forces that spur action”.⁸

Thus, because a correlation of biological, emotional, social, and cognitive forces alike is viewed as the resource underpinning motivation – by means of which motivation becomes effective and reveals itself in the form of one type of behavior or another – the art of theater, as created with human resources, which include a unity of biological, emotional, social, and cognitive forces –the conglomerate of which creates and gives rise to action expressed in one form/behavior or another, known as the crown of the art of theater – is effectively used as a means for organizing motivational resources, in which a developed sense of willpower, discipline, and responsibility plays a decisive role.

Test Activity

Situation: Just as the tongue has no bone, so do not thoughts have morality. Consequently, we must have the morally well-trained mind as an ever-vigilant sentinel.

⁷ შერეული, განათლების, გვ. 18.

⁸ ჩხაიძე, რა არის, 2020.

- ✓ Students are expected to reflect on the adage above.
- ✓ They are expected to come up with different versions of motivation.
- ✓ Also to compose a story based on each version.
- ✓ Act out each story as a sketch.

References:

- ნათაძე რ., ფსიქოლოგიის მოკლე კურსი, თბ., 1962.
- ბალანჩივაძე რ., ასათიანი ვ., პედაგოგიკის ფსიქოლოგიური საფუძვლები, თბ., 1997.
- წერეთელი მ., განათლების ფსიქოლოგია, ნაწილი II, 2016.
<https://tinyurl.com/ykaxu8ue> 15/05/2025.
- ჩხაიძე ნ., რა არის მოტივაცია, 2020.
<https://tinyurl.com/4rz5pe84> 15/05/2025.